

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-183/1920/3922
Konu : Yazılı soru önergesi

09/05/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 19/03/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.
0.10.00.00-54882 sayılı yazı,
b) .03/04/2012 tarihli ve 1326/2774 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Amasya Milletvekili Ramis Topal tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/4828 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.


Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-183/1919/3921
Konu : Yazılı soru önergesi

09/05/2012

Sayın Ramis TOPAL
Amasya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/4828 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- 1993 yılında, Sivas'ta meydana gelen olaylarla ilgili olarak 131 sanık hakkında kamu davası açıldığı ve yapılan yargılama sonucunda bu sanıklardan;

1-a) 40 kişinin beraatine;

b) 7 kişi hakkındaki davanın zamanasımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına;

c) 2 kişi hakkındaki davanın ölüm sebebiyle ortadan kaldırılmasına;

ç) 45 kişinin mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrası gereğince çeşitli sürelerde hapis cezasıyla cezalandırılmasına;

d) 34 kişinin mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146. maddesinin birinci fıkrası gereğince idam cezası ile cezalandırılmasına, ancak 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra yapılan uyarlama sonucu, bu sanıkların cezalarının ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına dönüştürülmesine;

Karar verildiği,

2- 3 kişi hakkında yargılamanın hâlen devam ettiği,

B- Bu kişilerden;

1- 29 kişinin hâlen çeşitli ceza infaz kurumlarında bulunduğu;

2- 27 kişinin cezalarının infaz edildiği;

3- 4 kişinin bihakkın tahliye tarihini beklediği;

4- Diğerlerinin ise aranmasına devam edildiği;

İlgili birimlerle yapılan yazışmalardan anlaşılmıştır.

II- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

"Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinde;

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adlî kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür."

"Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin 1. ve 2. fıkralarında;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

"(1) Kamu davasını açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.

(2) Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluştuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler."

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Öte yandan, 04/04/1929 tarihli ve 1412 sayılı mülga Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 148. maddesinde düzenlenen "Kamu davasını açmak için Adalet Bakanı Cumhuriyet savcısına emir verebilir." hükmü 14/07/2004 tarihli ve 5219 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 3. maddesi ile yürürlükten kaldırılmış ve benzer bir hükme 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda da yer verilmemiştir. Bu itibarla 5271 sayılı Kanunun 170. maddesinin birinci fıkrasındaki "Kamu davası açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir." hükmü ile 160. maddesinin birinci fıkrasındaki "Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davası açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar." hükümleri çerçevesinde kamu davasının açılması konusunda Adalet Bakanının Cumhuriyet savcısına emir verme yetkisi bulunmamaktadır. Kamu davasının açılması konusunda görevli ve yetkili kılınan makam Cumhuriyet başsavcılıkları olup, bu bağlamda telkinde bulunulması yada talimat verilmesi de söz konusu değildir.

III- Anayasanın 98. maddesinin ikinci fıkrasında, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yollarından biri olan "soru"nun, Bakanlar Kurulu adına, sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Başbakan veya bakanlardan bilgi istemekten ibaret olduğu; aynı maddenin son fıkrasında da soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile cevaplandırılma, görüşme ve araştırma yöntemlerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü;

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün;

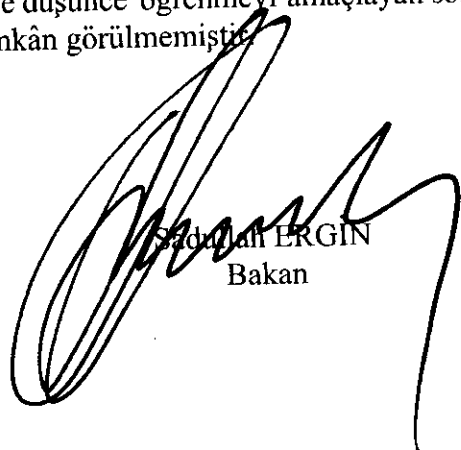
"Soru" kenar başlıklı 96. maddesinde "soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile Hükümet adına sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere, Başbakan veya bir bakandan açık ve belli konular hakkında "bilgi istemek"ten ibaret olduğunun belirtildiği;

"Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de; başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlanmaktan ibaret konuların ve konusu evvelce Başkanlığa verilmiş gensoru önergesiyle aynı olan soruların sorulamayacağının hükme bağladığı;

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün yukarıda belirtilen hükümleri karşısında, kişisel görüş ileri sürmek suretiyle düşünce öğrenmeyi amaçlayan soru önergesinde yer alan sorulara cevap verilmesine yasal imkân görülmemiştir.

Bilgilerinize sunulur.


Sadullah ERGİN
Bakan